

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudkyň JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a Mgr. Barbory Berkové v právní věci žalobce **TH' systém, a.s.**, se sídlem Vřesina u Bílovce 408, v řízení zastoupeného JUDr. Jaromírem Hanušem, advokátem se sídlem Ostrava, Kosmova 20, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství** se sídlem Brno, Masarykova 31, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 18.4.2012 č.j. 8753/11-1500-807169, ve věci úroku z neoprávněného jednání správce daně,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 18.4.2012 č.j. 8753/11-1500-807169 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 14.616,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jaromíra Hanuše, advokáta se sídlem Ostrava, Kosmova 20.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě (jehož působnost přešla na žalovaného – dále jen „žalovaný“), jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu Ostrava III. (dále jen „správce daně“) ze dne 7.10.2011 č.j. 217456/11/390911806486, kterým byla zamítnuta námitka žalobce proti rozhodnutí správce daně ze dne 19.8.2011 č.j. 202074/11/390911806486, jímž správce daně jednak rozhodl o vrácení přeplatku 17.119.750,- Kč vzniklého žalobci v důsledku zrušení platebního výměru ze dne 27.9.2000 č.j. 39508/00/375970/4332 na daň z příjmů právnických osob za rok 1999, současně však žalobci nepřiznal úrok z neoprávněného jednání správce daně.

Rekapituluje průběh daňového řízení – jak je soudu znám z jeho úřední činnosti, tj. spisů sp. zn. 22 Ca 41/2006, 22 Ca 117/2007, 22 Ca 295/2007 a 22 Ca 188/2009 – kdy zdůrazňuje závěr posledního předcházejícího rozsudku ze dne 3.8.2010 č.j. 22 Ca 188/2009-30, že právně perfektní doručení platebního výměru ze dne 27.9.2000 č.j. 39508/00/375970/4332 nastalo až v době prekluze práva vyměřit či doměřit předmětnou daň (čehož důsledkem pak bylo, že žalobci byl vrácen přeplatek).

Napadá závěr žalovaného a správce daně, že jakkoli pro vrácení přeplatku na dani postačuje jakékoli zrušení rozhodnutí o stanovení daně, pro přiznání úroku se tak musí stát pro nezákonnost či pro nesprávný úřední postup. Podle daňových orgánů nešlo o nezákonné rozhodnutí, když důvodem jeho zrušení byla prekluze nastalá až po jeho vydání (mezi vydáním rozhodnutí a jeho doručením).

Namítá, že soud opakovaně konstatoval, že správce daně nepostupoval podle § 10 odst. 2 zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), přičemž uzavřel, že tato vada měla vliv na zákonnost vydaných rozhodnutí. Žalobce má za to, že právě tato skutečnost představuje nesprávný úřední postup. Během daňového řízení žalobce předestřela daňovým orgánům rozhodné skutečnosti tak, že tyto musely mít pochybnosti, kdo je oprávněn za žalobce jednat, a měly žalobci ustanovit zástupce. Neučinily-li tak, musí nést následky svého postupu a rozhodování. Navíc soud konstatoval též, že nebyly ani naplněny podmínky § 44 odst. 1 ZSDP pro vydání platebního výměru, což podle žalobce musí vést nutně k závěru, že platební výměr byl nezákonným.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Uvádí, že k vydání platebního výměru došlo v souladu s právními předpisy, když byl vydán již 27.9.2000 (před prekluzí). Zdůrazňuje, že nesprávný úřední postup žalobce v odvolání nenamítal (tvrdil jen nezákonnost platebního výměru), proto se v soudním řízení nelze tímto argumentem věcně zabývat. Odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 7 Afs 140/2005 a 5 Afs 64/2009 s tím, že úrok daňovému subjektu nenáleží, pokud ke vzniku přeplatku (novému rozhodnutí) došlo pro skutečnosti, které nemohly být správcí daně v původním řízení známy. V nyní posuzovaném případě byl pro věc rozhodující rozsudek zdejšího soudu ze dne 30.11.2004 sp. zn. 29 Cm 345/99, který předběžnou otázku – kdo byl v době doručování platebního výměru oprávněn

za žalobce jednat – vyřešil odlišně, než jak ji původně posoudily daňové orgány postupem dle § 28 ZSDP. Aprobujeme-li zákon určitý postup správce daně (samostatný úsudek o předběžné otázce), nemůže být takový postup nezákonným. Odpovědnost správce daně nemůže být vykládána natolik extenzivně, aby mu byly přičítány k tíži skutečnosti, které mu v době vydání původního rozhodnutí nebyly a nemohly být známy.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že je vystavěno na argumentaci obdobné vyjádření k žalobě.

Soud je dále z jeho úřední činnosti – spisů sp. zn. 22 Ca 41/2006, 22 Ca 117/2007, 22 Ca 295/2007 a 22 Ca 188/2009 (srov. zejm. rozsudek zdejšího soudu ze dne 3.8.2010 č.j. 22 Ca 188/2009-30) – známo, že již v březnu 2000, tj. před vydáním rozhodného platebního výměru, *objektivně vznikly pochybnosti o tom, kdo byl oprávněn jednat žalobcovým jménem. P. B. sice dne 22.3.2000 oznámil správci daně, že je jako předseda představenstva oprávněn jednat jménem žalobce, což doložil zejména notářským zápisem ze dne 20.12.1999, podle něhož mělo dojít rozhodnutím jediného akcionáře žalobce (společnosti CHS Electronics, Inc., se sídlem v USA) v působnosti valné hromady k odvolání předsedy představenstva Ing. T., místopředsedy představenstva Ing. P. a všech dalších členů představenstva a současně ke jmenování nových členů představenstva, a dále zápisem ze dne 28.1.2000 o volbě P. B. předsedou představenstva. Nepravdivým se totiž ukázalo tvrzení žalovaného, že během daňového řízení nebyla pravdivost tohoto notářského zápisu relevantním způsobem popřena, neboť žalobce svá tvrzení nedoložil žádnými důkazními prostředky. Z obsahu správních spisů naopak jednoznačně vyplývá, že u ústního jednání dne 28.3.2000 člen „původního“ představenstva Ing. P. popřel obsah předmětného notářského zápisu s tím, že rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 20.12.1999 je neplatné, protože společnost CHS Electronics, Inc. není jediným akcionářem žalobce, kdy není uvedena v seznamu akcionářů a podle § 156 odst. 6 obchodního zákoníku¹⁾ proto nemůže vykonávat akcionářská práva. Následně dne 30.3.2000 Ing. P. předložil správci daně k těmto tvrzením listinné důkazy, a to zejména seznam akcionářů ke dni 31.12.1999, z něhož vyplývá, že žalobce měl k tomuto dni sedm akcionářů, přitom ani jedním z nich nebyla společnost CHS Electronics, Inc. Dále předložil prohlášení členů představenstva o tom, že představenstvo nikdy neudělilo souhlas s převodem akcií na společnost CHS Electronics, Inc., což je podle stanov společnosti a zápisu v obchodním rejstříku nezbytnou podmínkou platnosti a účinnosti smlouvy o převodu akcií. Dne 11.4.2000 byly správci daně předloženy mj. také stanovy žalobce. Správci daně bylo rovněž známo, že u tehdejšího Krajského obchodního soudu v Ostravě probíhá řízení ve věci vyslovení neplatnosti rozhodnutí jediného akcionáře při výkonu působnosti valné hromady ze dne 20.12.1999 pod sp. zn. 29 Cm 345/99. Za této situace zde minimálně byly jednoznačné pochybnosti o tom, kdo byl oprávněn jednat jménem žalobce v daňovém řízení. Správce daně měl v zásadě dvě možnosti, jak tuto situaci řešit. Jednak mohl postupovat podle § 10 odst. 2 ZSDP, tj. ustanovit*

¹⁾ zák. č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

žalobci zástupce pro daňové řízení, nebo si mohl podle § 28 odst. 1 ZSDP učinit sám úsudek o předběžné otázce, týkající se platnosti rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 20.12.1999. Tím, že správce daně zvolil druhou variantu a nevyčkal rozhodnutí soudu o této otázce, vzal na sebe riziko, že tato otázka bude následně soudem posouzena a rozhodnuta jinak, což se také stalo. Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 19.2.2004 byl zamítnut návrh na zápis členů představenstva jmenovaných rozhodnutím jediného akcionáře ze dne 20.12.1999. Následně Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 30.11.2004 č.j. 29 Cm 345/99-504, které nabylo právní moci dne 19.1.2005, vyslovil, že rozhodnutí akcionáře CHS Electronics, Inc. ze dne 20.12.1999 učiněné při výkonu působnosti valné hromady žalobce je neplatné. Z obsahu odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že krajský soud **na základě stejných důkazů, které byly předloženy správci daně dne 30.3.2000 a dne 11.4.2000**, vzal za prokázáno, že dne 20.12.1999 bylo v seznamu akcionářů zapsáno 7 akcionářů, přičemž ani jedním z nich nebyla společnost CHS Electronics, Inc. Ze stanov společnosti vzal za prokázáno, že akcie byly převoditelné pouze se souhlasem představenstva, přičemž v řízení nebylo s ohledem na prohlášení členů představenstva prokázáno, že by v daném případě představenstvo tento souhlas udělilo. Po právní stránce krajský soud dospěl k závěru, že podle § 156 odst. 6 obchodního zákoníku nemohla CHS Electronics, Inc. ke dni 20.12.1999 vykonávat akcionářská práva. Navíc smlouva o převodu akcií na společnost CHS Electronics, Inc. je podle § 156 odst. 4 obchodního zákoníku neplatná. Vzhledem k tomu společnost CHS Electronics, Inc. nemohla dne 20.12.1999 rozhodnout o odvolání členů představenstva a o jmenování nových členů představenstva. S ohledem na výše uvedené je odvolání původních členů představenstva v čele s Ing. T. a jmenování nových členů představenstva v čele s P.B. od počátku neplatné. **Správní orgány** se nemohou důvodně odvolávat na ust. § 27 odst. 5 a 7 obchodního zákoníku, neboť **v dobré víře nebyly**. Z obsahu správních spisů totiž jednoznačně vyplývá, že u ústního jednání dne 28.3.2000 člen „původního“ představenstva Ing. P. popřel obsah předmětného notářského zápisu s tím, že rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 20.12.1999 je neplatné, protože společnost CHS Electronics, Inc. není jediným akcionářem žalobce, kdy není uvedena v seznamu akcionářů a podle § 156 odst. 6 obchodního zákoníku, proto nemůže vykonávat akcionářská práva. Následně dne 30.3.2000 a dne 11.4.2000 byly předloženy správci daně k těmto tvrzením listinné důkazy, a to stejné listinné důkazy, na základě kterých Krajský soud v Ostravě vyslovil neplatnost předmětného rozhodnutí společnosti CHS Electronics, Inc. ze dne 20.12.1999. Z pohledu ust. § 27 odst. 7 obchodního zákoníku tedy **správce daně o neplatnosti tohoto rozhodnutí věděl již ode dne 28.3.2000, resp. ode dne 30.3.2000**. V tomto směru není významné, kdy se správce daně dozvěděl o existenci rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zápis členů představenstva jmenovaných rozhodnutím ze dne 20.12.1999 do obchodního rejstříku a o existenci rozhodnutí o vyslovení neplatnosti tohoto rozhodnutí. Nedůvodná je rovněž argumentace žalovaného, že správce daně vycházel z notářského zápisu ze dne 20.12.1999 jako veřejné listiny, neboť pravdivost obsahu tohoto notářského zápisu byla vyvrácena listinnými důkazy předloženými správci daně dne 30.3.2000 a dne 11.4.2000. Na závěru, že **správní orgány nebyly v dobré víře**, nemůže nic změnit ani existence předběžných opatření Krajského obchodního soudu v Ostravě ze dne 4.4.2000 a 31.5.2001, kterými bylo odvolaným členům představenstva nařízeno, aby se zdrželi veškerých úkonů odpovídajících výkonu práv a povinností členů představenstva, a Ing. T.

*bylo nařízeno, aby se zdržel veškerých úkonů odpovídajících výkonu práv a povinností předsedy představenstva, a to až do nabytí právní moci meritorního rozhodnutí ve věci vyslovení neplatnosti shora uvedeného rozhodnutí jediného akcionáře v působnosti valné hromady. **Skutečnost, že správce daně nepostupoval podle § 10 odst. 2 ZSDP a že si současně nesprávně učinil úsudek o tom, kdo byl oprávněn jednat jménem žalobce, představuje podstatnou vadu řízení, která měla vliv na zákonnost všech napadených rozhodnutí.** Obecně lze konstatovat, že nelze přihlížet k žádným úkonům učiněným jménem žalobce P. B. nebo osobami, kterým udělil jako předseda představenstva plnou moc. Rovněž, bylo-li doručováno P. B. nebo osobám, kterým udělil jako předseda představenstva plnou moc, jedná se o doručení, které není vůči žalobci účinné. Správce daně neakceptoval řádné daňové přiznání za předmětné zdaňovací období, byť bylo podepsáno oprávněnými osobami. Vzhledem k tomu **nebyly splněny podmínky pro vyměření daně podle pomůcek podle § 44 odst. 1 ZSDP.***

Jakkoli uvedená argumentace – jak byla shora doslovně citována z předcházejícího rozsudku zdejšího soudu – vedla soud k závěru o prekluzi práva daň vyměřit (doměřit), což bylo stěžejním důvodem zrušení předcházejícího rozhodnutí žalovaného, nic to nemění na tom, že:

- daňové orgány již od března 2000 věděly rozhodné skutečnosti, pro které Krajský soud v Ostravě vyslovil neplatnost předmětného rozhodnutí společnosti CHS Electronics, Inc. ze dne 20.12.1999;
- tyto skutečnosti posoudily daňové orgány jako otázku předběžnou v rozporu s právem, protože
- v době vydání platebního výměru na daň stanovenou podle pomůcek nebyly splněny podmínky § 44 odst. 1 ZSDP pro přechod z dokazování na pomůcky.

Ze samotných těchto skutečností je evidentní, že platební výměr vydaný 27.9. 2000 nemohl být ani teoreticky v souladu se zákonem. Nebyl-li v souladu se zákonem, je možný jediný závěr, tj. že byl nezákonný.

Namítá-li žalovaný, že samostatné posouzení předběžné otázky ZSDP v předmětné době aprobovalo, z čehož dovozuje, že zákonem aprobovaný postup nemůže být nezákonný, zdůrazňuje krajský soud, že možnost samostatného posouzení předběžné otázky nezbavuje daňové orgány **povinnosti posoudit i předběžnou otázku v souladu s právem.** Jak již soud zdůraznil v předcházejícím rozsudku, samostatným posouzením předběžné otázky na sebe berou daňové orgány riziko, že tato bude v budoucnosti příslušným orgánem (soudem) posouzena jinak. Podstoupí-li toto riziko, berou na sebe i odpovědnost za případné nezákonné vyhodnocení takové předběžné otázky.

Namítá-li žalovaný dále, že rozsudek č.j. 29 Cm 349/99-504 představuje novou skutečnost v r. 2000 daňovým orgánům neznámou, je třeba zdůraznit – jako v předcházejícím rozsudku – že tento rozsudek sám o sobě nepředstavuje novou skutečnost, ale nové vyhodnocení důkazů. *Skutečnost* je odraz jednání či události

ve vnějším světě, nikoli právní hodnocení takového jednání či události. Jak soud zdůraznil již v minulém rozsudku, všechny rozhodné *skutečnosti*, tj. jednání a události, na základě kterých posoudil krajský soud rozhodnutí společnosti CHS Electronics, Inc. ze dne 20.12.1999 jako neplatné, znaly daňové orgány již v březnu 2000.

Pro úplnost krajský soud dodává, že:

- 1) pro posouzení důvodnosti žádosti o úrok z neoprávněného jednání správce daně (§ 254 zák. č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů) jsou rozhodné opět *skutečnosti*, z nichž je na neoprávněné jednání správce daně usuzováno, nikoli právní vyhodnocení těchto skutečností žadatelem jako nezákonnosti rozhodnutí či nesprávného úředního postupu. Žalobce se v žádosti o úrok i v odvolání dovolával stejných *skutečností* jako v žalobě, protože je nerozhodné, zda z těchto *skutečností* dovozoval nezákonnost či nesprávný úřední postup;
- 2) konstatoval-li soud, že pro stanovení daně podle pomůcek nebyly naplněny podmínky § 44 odst. 1 ZSDP, je vyloučeno, aby platební výměr o stanovení daně podle pomůcek byl v souladu s právem, z čehož nevyhnutelně plyne, že byl nezákonný.

Dovolává-li se dále žalovaný rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 31.1.2007 č.j. 7 Afs 140/2005-55, Sb. NSS č. 1184/2007, www.nssoud.cz, a ze dne 22.1.2010 č.j. 5 Afs 64/2009-104, www.nssoud.cz, nemůže soud jeho obraně přisvědčit, když touto prejudikaturou byla vyloučena odpovědnost daňových orgánů za nesprávné vyřešení předběžné otázky jen pro případ, kdy daňový orgán o rozhodných skutečnostech neví (protože fakticky předběžnou otázku ani neřeší), neboť v daňovém řízení daňový subjekt ani kdokoli jiný nepředloží daňovým orgánům žádné indicie nasvědčující pochybnostem.

Jak již bylo shora uvedeno, v nyní posuzovaném případě Ing. P. již v březnu 2000 namítal neplatnost rozhodnutí společnosti CHS Electronics, Inc. ze dne 20.12.1999, sdělil daňovým orgánům rozhodné skutečnosti a předložil k jejich posouzení relevantní důkazy, což je situace odlišující nyní posuzovaný případ zcela od žalovaným odkazované judikatury.

Ze shora uvedeného je evidentní, že rozhodnutí žalovaného je vystavěno na opačných názorech. Proto bylo jako nezákonné podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušeno a věc podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrácena žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém jsou daňové orgány vázány právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek

3.000,- Kč

- b) odměna advokáta ve výši 2.100,- Kč bez DPH /
úkon při poskytnutí těchto úkonů právní služby:
1) příprava a převzetí věci	§ 7,	
2) sepis žaloby	§ 9 odst. 3	
3) sepis vyjádření 23.7.2012	písm. f)	
4) sepis vyjádření 19.9.2012	vyhl.č. 177/1996	8.400,- Kč
	Sb.	
	ve znění do r.	
	2012	
- c) paušální náhrada hotových výdajů advokáta
ve výši 300,- Kč bez DPH / úkon při poskytnutí
úkonů právní služby uvedených pod písm. b)
	§ 13 odst. 3	
	vyhl.č. 177/1996	1.200,- Kč
	Sb.	
- d) DPH 21% z částek uvedených pod písm. b), c)
	§ 57 odst. 2	2.016,- Kč
	s.ř.s.	

C e l k e m

14.616,- Kč

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen o.s.ř.) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 15. května 2014

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu